

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Amici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

invitare, nonquidem animo, sicuti dictum est, ut hospites oblata acceptent, atque completè cœnent; sed animo, ut sua hospitibus liberalitas appareat, amicitieque signa videant amici: nullo autè modo potest cogere, ut comedant. Ita Dian. p. 1. r. 9. ref. 38. alique ab eodem citati & rursus, latè p. 5. r. 7. ref. 7. ex Hurtado. Ratio prior dicti est, quia ea obligatio; & invitatio eodem modo tunc se habet, ac modò dicta subministratio, & prolatio ciborum, apparet enim clarè esse merum urbanitatis signum: & ex alia parte ex se opus indifferens, cum invitentur amici ad comestionem, quæ sit merum jentaculum; non ad omnia devoranda. Ratio posterior dicti est, quia si urgeret absolute (nam urgere expressè ad solum jentaculum, non esset, ex ullo capite culpa) urgeret ad actionem hanc, & nunc moraliter peccaminosam.

12. Diximus quartò, lacticia etiam posse ministrare, eaque offerre hic, ubi viget usus Bullæ Cruciatæ. Ita Sanchez l. 5. conf. c. 1. d. 16. n. 3. Ratio est, quia sensus offerentis semper intelligitur conditionatus, ut scilicet ea qui comedat, si licitè potest. Quid si certò sciatur accumbens carere Bulla, & tamen sine necessitate ea manducaturus; Sanchez ibi docet non posse, quando est dubium an accubentes habeant Bullam; unde sequitur multò minùs posse, quando est certum. Sed profectò, si sit dubium, potest; quia in dubio nemo est judicandus immemor esse suæ salutis; at si sit certum, non poterit, nisi iusta, ac proportionata urgeat causa: quia tunc sine causa excusante esse offendiculo ipsi proximo ad illud peccatum, quod faciliè removerè posses: faciliè enim posses, si causa nulla te ad ea ministranda cogeret.

13. Diximus quintò, si invitans commodè potest, ut, si nec inurbanitatem sibi exprobandam, nec aliud malum timeat, multò magis si speret futurum, ut sua monitione invitati ab illa peccaminosa refectioe se retrahant, obligari ex Charitate ostendere se ex parte sua eos cibos præparasse quidem, & obtulisse, ad eosdemque invitasse: ceterum velle, ut quisque suæ conscientie consulat. Ratio est, quia tunc Charitas dictat, ut quia faciliè potest peccato proximi occurratur.

14. Diximus denique sex ad uberiorem doctrinam, Patrem hunc familiæ nullo modo carnes parare, ministrare, vel ad eas invitare accumbentes posse: Ita Laym. Less. mor. cit. quia tunc (ut supponimus) peccarent invitati eas comedendo; quare sine ulla causa; neque enim ratio hospitij causam dat, ut diebus jejuniij carnes apponantur cooperaretur Patrifamilias ejusmodi peccato. Non sic accidit cauponi, inter hæreticos, & Catholicos degenti; à suo enim officio fortasse in quibusdam casibus excusabitur, ministrando simul carnes, & cibos quadragesimales tempore jejuniij: de qua re vide Laym. lib. 2. r. 3. c. 13. n. 5. Less. lib. 4. c. 2. n. 23. Filliuc. tr. 27. p. 2. c. 5. n. 92. Castro Pal. in 2. disp. 6. de charitate, p. 14. & nos infra, lib. 5. c. 1. §. 3.

§. VII. De excusationibus à jejuniis.

Causæ excusantes à jejuniis multiplices sunt; quæ Cordinis, & charitatis gratiâ, operæpretium erit distinctè percurrere.

Ætas.

1. Qui vigesimum primum annum non complevit, ex S. Th. 2. 2. q. 147. art. 4. ad 2. & passim DD. & qui sexagesimum annum attingit, quamvis nondum illum compleverit, excusatur à jejuniis. Ita Ioan. Sanch. d. 54. n. 10. Trull. lib. 3. in dec. c. 2. d. 4. n. 3. ille propter adolescenti necessitatem, hic propter vites (licet robustæ aliàs appareant) jam senio declinantes. Qui anceps est de sua ætate, quid faciet, diximus sup. lib. 1. c. 1. §. 7. verb. Ætas.

2. Porro, quoad hæc, Dubitabis primò, si quis in prima hora mediæ noctis hoc die, quo jejunandum est, compleat annum vigesimum primum, obligandusne erit ad jejunandum hoc eodem die?

Respondeo, si compleat ex eo, quod ipse natus sit in

ipsa mediâ nocte, ita ut privata jam dicta fuerit terminus extrinsecus sui natalis, obligabitur: quia tunc natus dies, cuius initium dat hæc prima hora, pertinet ad annum vigesimum secundum talis ætatis, quo urget jejunandi præceptum. At si compleat ex eo, quod natus sit ipsa prima hora mediæ noctis, ita ut dicta prima hora terminus intrinsecus ortus sui, non obligatur. Ita Io. Sanch. l. 3. n. 4. Dian. p. 1. r. 9. ref. 49. Bonac. c. vult. de præ. Eccl. p. vlt. n. 7. quia tunc illa prima hora pertinet ad complementum intrinsecus anni vigesimi primi, in quo tota atque aded etiam in hoc complemento habet adolescenti ille jus comedendi; Cum igitur possit hac hora comedere, & deinde non sit fraudandus communi refectioe, quæ conceditur in jejuniis, bis legitime comedit plenè adeoque, ut ex dictis liquet, legitime jejuniis liberabitur. Atque hæc excusatio multò erit clarior, si annum vigesimum primum compleat horâ secundâ, post mediam noctem, tertiâ, quartâ, cæteris.

3. Simile quid præterea eveniet in senes: non enim obligabitur jejunare eo die, in cujus prima hora intrinsecè attingit annos sexaginta, ut ex dictis item patet.

4. Quod si quis compleat annum vigesimum primum post aliquot dies quadragesimæ, certè solum ad consequentia jejunia obligabitur: ut contrâ, si quis attingat annum sexagesimum post ejusdem aliquot dies, ad jejunia consequentia non obstringitur. Ita Sanch. lib. 5. conf. c. 1. d. 2. n. 8. Lezana v. jejuniis n. 6. alique. Ratio est, quia præceptum jejuniorum in diebus quadragesimæ divinum est; quare potest urgere uno die, & non alio.

5. Dubitabis secundò, estne probabile fecerim non obligari ad jejuniis, si pertingat ad annum ætatis quinquagesimum; Respondeo, mihi non videri probabile: quia non invenio jus, nec consuetudinem, nec rationes hanc sententiam solidè confirmantes. Ita Fag. 4. Eccl. pr. l. 1. c. 8. n. 11. Layman. l. 4. c. 1. n. 2. Io. Sanch. d. 54. n. 1.

Quod enim dicunt fecerim faciliùs senescere, non convincit: quia ex alia parte jejuniis, ut omnibus est compertum, non perinde ac homines, hoc est, non multum macerantur. Non inficior interim, si quæ debiliior notabiliter sit, posse excusari: verum non erit tunc ex ætate, sed ex mala valetudine dicta excusatio.

6. Dubitabis tertio, Religiosus, qui nondum explevit annum vigesimum primum, teneturne ad jejunia per suam regulam, mortaliter indicta; Respondeo: probabile est obligari: Ita Ioan. Sanch. d. 54. n. 3. Sâ v. Jejun. n. 3. Thom. Sanch. in dec. lib. 4. c. 11. n. 56. Fag. pr. Eccl. l. 1. c. 8. n. 6. quia aliud est vinculum Religionis, quo tenetur dictis Religiosis ex vi regulæ; aliud Temperantiæ ex vi præcepti Ecclesiastici: Non igitur si uno non astringatur, ab alio liberabitur: cum non valeat illatio quæ à diversis. Sed notabile est etiam non obligari. Ita Afsan. Tamb. tom. 2. de jure Abb. d. 12. q. 2. n. 4. id. ult. edit. Med. l. 1. sum. c. 4. §. 10. Graff. l. 1. p. 1. c. 37. num. 42. apud Ioann. Sanch. l. c. quia præsumi potest nullam regulam velle sub mortali urgere cum ad jejunandum, quem Ecclesia obligare non solet. Vtraque sententia tuta est, & excipi sine timore potest. Limita, nisi regula expressè, vel tacitè (quod ex verbis ipsius colligitur) includat etiam nos minores adolescentes: tunc enim ad jejunium hi ex vi voti à se emissi obligabuntur.

7. Quid, si regula præcipiat, ut à suis Religiosis serventur jejunia Ecclesiæ, tenebunturne Minores anno vigesimo primo, ex vi regulæ eadem Ecclesiastica jejunia custodire?

Respondeo, cum Ioan. Sanch. l. c. n. 2. Fag. l. c. n. 6. Diana p. 1. r. 9. ref. 16. si id præcipiat regula, solum, ut ita dicam, demonstrativè, tanquam id, quod de jure inest, hoc est, veluti memoriam revocet Ecclesiastica præcepta, nequaquam tenebuntur: quia hoc modo non additur nova religionis obligatio: sed pristina tantum recolligitur, pro iis, qui aliàs per ætatem obligantur, ac si id regula novo mandet præcepto, utique, ut ex se patet, tenebuntur.

8. Ex dictis colligo, an obligentur sexagenarii ad jejunia prædicta ex se sola regula obligantia? Dico enim probabili